

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda belirtilen sorularımın, Ticaret Bakanı Ömer Bolat tarafından Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 12.10.2026

Av. Mahmut TANAL
YENİ Parti Şanlıurfa Milletvekili

Şanlıurfa'nın Suruç ilçesinde pamuk üreticilerinin çırçır işletmelerine teslim ettikleri ürünlerde randıman, nem, kalite ve diğer gerekçelerle yapılan kesintiler ile satış bedellerinin zamanında ödenmemesi nedeniyle mağduriyet yaşayabildiği yönünde şikâyetler bulunmaktadır.

Pamukların Kontrolüne Dair Tüzük ve Pamukların Kontrolüne İlişkin Tebliğ kapsamında çırçır ve prese işletmelerinin faaliyetleri ile pamukların sınıflandırılması ve kontrolüne ilişkin Bakanlığınızın denetim yetkileri bulunmaktadır.

Anayasa'nın 45'inci maddesi uyarınca tarımsal ürünlerin gerçek değerlerinin üreticinin eline geçmesini sağlayacak tedbirlerin alınması gerekmektedir. Bu çerçevede pamuk alım ve işleme süreçlerindeki ölçüm, sınıflandırma, kesinti ve ödeme uygulamalarının açıklığa kavuşturulması önem taşımaktadır.

Bu bağlamda;

1. Şanlıurfa ve Suruç'ta 2023-2026 döneminde pamuk alım ve işleme faaliyetleriyle ilgili randıman, nem, kalite, tartım veya diğer kesinti işlemleri hakkında Bakanlığınıza kaç şikâyet ulaşmıştır? Şikâyetlerin ilçelere ve konularına göre dağılımı nedir? Kaç işletmede inceleme yapılmış ve hangi sonuçlara ulaşılmıştır?
2. Çırçır işletmelerine teslim edilen kütlü pamukta randıman, nem, kalite ve diğer gerekçelerle üretici alacağından yapılan kesintilerin hukuki dayanağı ve denetim usulü nedir? Bu işlemlerin ölçüm, analiz, tartım ve belgelendirme yönünden doğruluğu hangi yöntemlerle kontrol edilmektedir? Şanlıurfa'da kaç işletmede mevzuata aykırılık tespit edilmiştir?
3. Şanlıurfa'daki çırçır ve prese işletmelerinde pamukların sınıflandırılması, kalite kontrolü ve belgelendirilmesi bakımından 2023-2026 döneminde kaç denetim yapılmıştır? Kaç işletmede usulsüzlük veya mevzuata aykırılık tespit edilmiş, hangi yaptırımlar uygulanmış ve aykırılıkların kaçını giderilmiştir?
4. Pamuk üreticilerine satış bedellerinin geç ödenmesi, sözleşme şartlarına aykırı kesintiler yapılması veya alacaklarının eksik ödenmesi iddialarıyla Bakanlığınıza kaç başvuru yapılmıştır? Bu başvuruların kaçını incelenmiş, kaçını ilgili yetkili kurumlara iletilmiş ve hangi sonuçlara ulaşılmıştır? Üreticilerin uğradığı zararların giderilmesi amacıyla gerçekleştirilen işlemler nelerdir?
5. Pamuk alımında tartım, randıman, kalite ve kesinti hesaplarının üretici tarafından denetlenebilmesini sağlamak, sözleşme ve ödeme koşullarındaki belirsizlikleri gidermek ve üreticilerin ekonomik kayba uğramasını önlemek amacıyla Bakanlığınızca hangi somut düzenlemeler yapılmıştır? Tespit edilen eksikliklerin giderilmesine yönelik yeni bir çalışma bulunmakta mıdır?